

Arvamuse avaldamine maksuseaduste muutmise seaduse eelnõude kohta

Lugupeetud Mart Vörklaev!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Rahandusministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust tulumaksu-, käibemaksu, hasartmängumaksu, aktsiisiseaduste, jt seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta.

Täname Rahandusministeeriumit ka väga sisuka ja heale tavale vastava kaasamise eest. Vähem kui kolm tööpäeva on igati piisav tagasiside andmise tähtaeg, et saaksime konsulteerida oma ca 3600 liikmesettevõttega ning anda planeeritud maksuseaduste muudatuste kohta Rahandusministeeriumile sisulist tagasisidet. Mõistame, et hea kaasamise tava ja ka muud hea õigusloome põhimõtted on pigem soovitusliku iseloomuga ja nii mahukaid ja põhimõttelisi maksumuudatusi, mille mõju ulatub sadadesse miljonitesse eurodesse aastas, on igati mõistlik otsustada nii lühikeses ajaraamis, ning nende mõjusid tuvastada, kui üldse, siis pigem kunagi tulevikus, kui mõjud on selged.

Loodame omakorda, et rahandusministeerium ja teisedki ministeeriumid asuvad samavõrd kiiresti, kui valmisid konkreetset maksuettepanekud ja jäid valmimata, nende mõjuanalüüsid, välja tooma ja rakendama ka avaliku sektori kulutuste piiramise meetmeid. Paraku näeme täna siiski vastupidist trendi, kus võimalike kokkuhoiukohtade asemel on ametnikud asunud kõrgendatud tempos lõpetama protsesse, millega otsustatakse erinevate mitmeaastaste kestvuskulude kokkuleppimine. Näib kohati, et võetud on eesmärk, enne võimalike kulude piiramist, otsustada ära võimalikult palju kestvuskulusid, mida hiljem tagasi ei oleks võimalik pöörata. Loodame, et rahandusminister näitab siingi ülesse kindlameelsust ja piirab uute kulutuste võtmist, kui need ei ole avalike teenuste osutamise seisukohast kriitilised ning seab juba järgmise aasta eelarve koostamise osas eesmärgiks piirata poliitikakujundamise ja valitsemisega seotud keskvalitsuse töökohtade arvu vähemalt 20% võrra.

Samuti sooviksime näha, et võrreldavas tempos esitatakse ettepanekud juba kehtestatud maksude paremaks kokku kogumiseks ja maksuaugu vähendamiseks. Oleme maksuhalduriga suheldes saanud aru, et selliseid ettepanekuid oleks nii ümbrikupalkade, majutusteenuste, käibemaksupettuste kui ka välisriigis registreeritud, kuid Eestis püsivalt kasutatavate sõiduautode osas. Loodame, et vastavad ettepanekudki jõuavad avalikkuse ette loetud päevade jooksul.

Järgnevalt esitame oma esialgsed kommentaarid ja ettepanekud arvamuse avaldamiseks saadetud eelnõude kohta.

1. Tulumaksuseaduse ja kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu

1.1. Regulaarselt jagatava kasumi tulumaksumäär

Tulumaksuseaduse ja kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (edaspidi: TuMS eelnõu) § 1 p 3 kohaselt tunnistatakse kehtetuks TuMS § 4 lõiked 4 ja 5. Lõige 4 näeb ette tulumaksu määras 7% füüsilistele isikutele makstavatelt regulaarsetelt dividendidelt. Lõige 5 näeb ette tulumaksu soodusmäära 14% äriühingute regulaarselt jaotatavalt kasumilt. Soodusmäärade kehtetuks muutumise korral hakkab mõlemal juhul kehtima üldine tulumaksumäär, mis TuMS eelnõu § 1 p 1 kohaselt saab olema 22%.

Kaubanduskoda on seisukohal, et plaanitav muudatus vähendab ettevõtete kindlustunnet stabiilse maksukeskkonna osas ning see vähendab omakorda investeerimiskindlust. Lisaks töötab erisuse kaotamine otseselt vastu Reformierakonna, erakonna Eesti 200 ja Sotsiaaldemokraatliku Erakonna poolt sõlmitud koalitsioonileppe punktis 3.1.9. sisalduvale eesmärgile, et Eesti on ettevõtlus- ja maksukeskkonna ning välislepingute poolest parim maa Euroopas, kus luua ja hoida ettevõtte peakorterit ning mille kaudu globaalselt hallata varasid. Rõhutame, et madalama maksumäärani jõuavad ettevõtted läbi pikemaajalise dividendipoliitika realiseerimise. Meie hinnangul tuleks erisuse kaotamise korral seda teha nii, et soodusmäära kasutamise võimalus väheneks järk-järgult.

Kaubanduskoda peab oluliseks, et tulumaksusoodustuse kaotamisele eelneks põhjalik mõjuanalüüs. TuMS eelnõu seletuskirja lugedes ei nähtu, et põhjalik analüüs oleks läbi viidud. Näiteks jääb vastuseta küsimus, milline on plaanitava muudatuse mõju ettevõtete dividendipoliitikale ja seega ka otsene rahaline mõju riigieelarvele või milline on mõju ettevõtluskeskkonnale laiemalt.

Lisaks jääb arusaamatuks, miks on vaja muudatusi ellu viia sedavõrd kiires tempos. TuMS eelnõu kohaselt jõustuvad eelnõuga kavandatavad muudatused 1. jaanuaril 2025 ehk rohkem kui 18 kuu pärast. Maksukorralduse seaduse § 4¹ kohaselt peab maksuseaduse muudatuse vastuvõtmise ja jõustumise vahele üldjuhul jääma vähemalt kuus kuud. Seega on plaanitava maksumuudatuse jõustumiseni piisavalt palju aega, et oleks võimalik läbi viia vajalikud mõjuanalüüsid selles osas, millist mõju võib maksusoodustuste kaotamine Eesti ettevõtetele avaldada.

Meil on tekkinud ka mitmeid praktilisi küsimusi erandi kaotamise osas. Näiteks, mis saab olukorras, kus üks juriidiline isik on maksnud madalama maksumääraga dividende teisele juriidilisele isikule ning teine juriidiline isik maksab pärast erisuse kaotamist saadud dividendid edasi kolmandale juriidilisele isikule ja füüsilisele isikule. Kas sellisel juhul tekib teisel juriidilisel isikul dividendide maksmisel täiendav tulumaksukohustus?

Kaubanduskoja seisukoht:

Kaubanduskoda on vastu regulaarselt jagatavale kasumile kohalduva madalama tulumaksumäära kaotamisega seotud muudatuse menetlemisele kiirkorras ja ilma

põhjaliku mõjuanalüüsita. Kui Rahandusministeerium peab selle muudatuse tegemist hädavajalikuks, siis tuleb seda teha hea õigusloome ja normitehnika eeskirja kohaselt ning koos mõjuanalüüsiga. Kui minna erisuse kaotamise teed, siis tuleks seda teha järk-järgult.

1.2. Krediidiasutuse avansilised maksed

TuMS eelnõu § 1 p 20 kohaselt kohaldub 2025. aastast krediidiasutuste avansilistele maksetele 22%-line määr senise 14%-lise määra asemel.

Tuletame Rahandusministeeriumile meelde, et krediidiasutustele kehtestati avansilise tulumaksu määr just 14% kahel põhjusel. Esiteks, krediidiasutuse suhtes kehtivad kapitaliadekvaatsuse reeglid, mis ei võimalda kogu teenitud kasumit dividendina välja maksta. Reeglina on maksimaalne dividendi määr suurusjärgus kuni 70% teenitud kasumist. Arvestades kehtivat tulumaksumäära 20% on maksumäär 14% kooskõlas väljamakstava dividendi osakaaluga kasumis ($20\% * 0,7$). Teiseks põhjuseks oli 14%-line maksumäär regulaarselt makstavale kasumile. Kui nüüd TuMS eelnõuga kaotada ära 14%-line maksumäär regulaarselt makstavale kasumile, siis esimene põhjus jääb endiselt alles, et mitte tõsta krediidiasutuste avansilise tulumaksu määra.

Meile valmistab ka muret, et Rahandusministeerium soovib seda muudatust menetleda kiirkorras, kuigi selleks puudub sisuline vajadus, sest vastavad sätted jõustuvad eelnõu kohaselt alles 2025. aasta algusest. Muudatuse menetlemine kiirkorras ei võimalda teha põhjalikku mõjuanalüüsi. Seda kinnitab ka TuMS eelnõu seletuskiri, mille kohaselt on plaanitava muudatuse mõju ulatus riigieelarvele väga suur, kuid mõju reaalselt tekkivat suurust ei ole üldse analüüsitud ega hinnatud. Juhime tähelepanu sellele, et see muudatus ei mõjuta vaid krediidiasutusi, vaid muudatuse mõju avaldub ka laiemalt kogu ettevõtlussektorile.

Kaubanduskoja seisukoht:

Kindlasti ei tohi krediidiasutuste avansiliste maksetega seotud muudatust menetleda kiirkorras ja ilma mõjuanalüüsita. Oleme sellele muudatusele ka sisuliselt vastu ning teeme ettepaneku jätta selle muudatusega seotud punktid eelnõust välja. Alternatiivina pakume välja lahenduse tunnistada tulumaksuseaduses kehtetuks krediidiasutuste avansiliste maksetega seotud sätted. Sellisel juhul kehtiks krediidiasutustele edaspidi samad reeglid nagu teistele ettevõtetele. Selline muudatus oleks kooskõlas ka TuMS eelnõu eesmärgiga kaotada tulumaksuseadusest erisusi ning muuta tulumaksusüsteem ühetaolisemaks ja lihtsamaks.

2. Käibemaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu

2.1. Majutusele kehtiv käibemaksumäär

Eelnõu kohaselt tõuseb alates 2024. aasta 1. jaanuarist käibemaksu standardmäär 22%-ni senise 20% asemel. Lisaks kaob alates 2025. aasta 1. jaanuarist majutusele kehtiv käibemaksu soodusmäär 9% ja see tõuseb samuti 22%-ni. Kaubanduskoda on vastu majutusteenuste käibemaksumäära tõstmisele 9%-lt 22%-ni järgmistel põhjustel:

- Eelnõu § 2 punkti 2 kohaselt tõuseb majutusteenuste käibemaksumäär alles 2025. Seega ei ole tegemist kiireloomulise seadusemuudatusega ning seega tuleks viia läbi põhjalik mõjuanalüüs ja kaasata eelnõu loomisesse kõik huvigrupid, et hinnata muudatuse tegelikku mõju valdkonnas. Praeguse eelnõu seletuskiri hõlmab kõigest pealiskaudset ja näilist muudatuste mõju analüüsi. Tegelikult tuleks aga enne majutusteenuste käibemaksumäära tõstmist viia läbi mõjuanalüüs, et saada teada, kas ja kui palju suurendaks plaanitav maksutõus riigieelarve tulusid ning millised mõjud kaasnevad muudatusega majutusteenustele ja teistele ettevõtetele, kes on majutussektoriga rohkem seotud. Kaubanduskoda rõhutab, et kuna on võimalus läbida tavapärase eelnõu väljatöötamise protsess, siis tuleks seda ka kasutada ja mitte kiirustada, kuna vastasel juhul võivad loodetud positiivsed mõjud osutuda hoopis negatiivseks.
- Käibemaksu hüppeline tõus vähendab majutusteenuste külastajate arvu. 2014. aastal Eesti Konjunktuuriinstituudi poolt läbi viidud analüüs tõi välja, et majutusteenuste käibemaksumäära tõstmine 20%-ni vähendab külastajate arvu 6% võrra. Kui maksumäära tõsta 22%-ni, siis on külastajate arvu vähenemine veelgi suurem. Selle tulemusena väheneb ka majutusteenustelt käibemaksu laekumine.
- Kui majutusteenuste käibemaksumäära tõsta korraga 13 protsendipunkti võrra (ehk üle kahe korra), siis on reaalne oht, et muudatuse tagajärjel ei suurene riigi maksutulud, vaid vähenevad. Seda kinnitab ka seletuskirjas olev stsenaarium, mis näitab, et kui maksutõusu tõttu väheneb turisminõudlus 11,9 protsendi võrra, siis selle netomõju riigieelarvele on negatiivne ehk -1 mln eurot. Kuigi Rahandusministeerium ei pea sellist stsenaariumit väga tõenäoliseks, on Kaubanduskoda vastupidisel seisukohal. Ka eelnõu seletuskirja punktis 7.2. on toodud välja, et muudatuse koondmõju võib osutada majutusasutustele ja turismisektorile tervikuna oodatust negatiivsemaks. Kiire hinnatõus ning maksumäära tõus võib muuta Eesti vähem atraktiivsemaks Soome turistidele. Soome turistide vähenemine mõjutab aga automaatselt ka aktsiisimääradest saadavat tulu. Lisaks alampalga kiire tõusu ning kriisidest saadud kahju tõttu ei ole veel majutussektor taastunud, mis omakorda tähendab, et sektori kasum ei ole taastunud ning ettevõtetele on keeruline ootamatustele reageerida.
- Majutusteenuste külastajate arvu vähenemine vähendab omakorda nõudlust ka muude majutusteenustega seotud teenuste järele ja väheneb ka kaupade ostmist (kaupade ja teenuste eksport). Majutusteenuste käibemaksumäära tõstmine avaldaks negatiivset mõju lisaks majutussektorile, näiteks jaekaubandusele, toitlustusele, transpordile ja kultuurivaldkonnale. Selle tulemusena jääksid riigil saamata käibemaks ja aktsiisid mitte üksnes majutussektorist, vaid ka teistest sektoritest.
- Maksumäära tõstmise tõttu väheneb ka majutusteenuste ja selle sektoriga tihedalt seotud ettevõtete töötajate arv, mille tulemusena vähenevad omakorda tööjõumaksud.
- Hüppelise maksutõusu tõttu võib suurened ka varimajanduse osakaal majutussektoris. Samas juba täna on majutussektor mures, et tagatud pole aus konkurents, sest puudub tõhus järelevalve selle üle, kas kõik lühiajalist

majutusteenust pakkuvad isikud täidavad õigusaktidest tulenevaid nõudeid. Seda mõju ei ole seletuskirjas aga üldse analüüsitud.

- Lisaks näeme probleemina seda, et käibemaksumäära hüppeline tõstmine avaldab negatiivset mõju maapiirkonna majutusettevõtetele.
- Käibemaksumäära tõstmisel tuleb arvestada ka asjaoluga, et COVID-19 kriis avaldas majutusettevõtetele väga negatiivset mõju, millest tänaseks ei ole taastunud majutusettevõtted ega nõudlus majutusteenuste järele. Näiteks 2022. aastal oli välituristide arv Eestis ligi 40% väiksem võrreldes koroonaeelse, 2019. aastaga. Teise näitena saab tuua majutussektori kahjumi, mis oli aastatel 2020-2021 kokku ligi 40 miljoni eurot.
- Enamikes ELi liikmesriikides kehtib majutusteenustele madalam käibemaksumäär. Meile teadaolevalt oleks hüppelise käibemaksumäära tõstmise järel Eestis suuruselt teine käibemaksumäär EL-s, meist eespool oleks vaid Taani (25%). Samas 18 liikmesriigis oleks majutusteenuste käibemaksumäär 10% või madalam. Enamasti on jõutud järeldusele, et kuna majutusteenusest suure osa moodustab eksport, siis oleks põhjendatud rakendada soodusmäära, mis oleks pool tavamäärast.
- Hüppeline käibemaksumäära tõstmine vähendab Eesti majutussektori konkurentsivõimet. Kõrgema maksumäära tõttu ei jäta üksnes välituristid Eestisse tulemata, aga ka siseturistid reisiksid tõenäoliselt rohkem välisriikidesse.

Kaubanduskoja seisukoht:

Oleme vastu majutussektori käibemaksumäära puudutava muudatuse menetlemisele kiirkorras ja ilma sisulise aruteluta. Teeme ettepaneku jätta majutusega seotud muudatused eelnõust välja. Esimese sammuna tuleb Rahandusministeeriumil läbi viia põhjalik mõjuanalüüs, et saada täpsemalt teada, millist mõju avaldab käibemaksumäära tõstmine turismisektorile ja sellega seotud sektoritele. Kuna majutusteenuste käibemaksumäära on plaanis tõsta 2025. aasta 1. jaanuaril, siis on aega viia läbi põhjalik mõjuanalüüs ning kaasata eelnõu koostamisse ka huvigrupid, et oleks võimalik igakülgset hinnata muudatuste mõju. Samal ajal tuleb tegeleda ka majutussektoris levivate uute majutusteenuste maksustamisega ning maksuaugu vähendamisega.

2.2. Käibemaksumäära tõstmisega seotud rakendussäte

Eelnõu § 1 p 4 kohaselt täiendatakse käibemaksuseadust § 46 lg-ga 25. Selle kohaselt on käibemaksukohustuslasel õigus maksustada 20-protsendise määraga selline käive, mida teostatakse enne 2023. aasta 1. maid sõlmitud lepingute alusel tingimustel, et lepingu kohaselt on konkreetse kauba või teenuse hind arvestatud 20-protsendise käibemaksumääraga, võimaluseta seda tingimust maksumäära muudatusest tulenevalt ümber vaadata. Rakendussäte kehtib kuni 2025. aasta 31. detsembrini. Seletuskirja punktis 3.1. on selgitatud, et alates 2023. aasta 1. maist pärast valitsusliidu koalitsioonileppe sõlmimist on ettevõtjad teadlikud võimalikes maksumuudatustest ja seetõttu pole põhjendatud nimetatud kuupäevast hiljem sõlmitud lepingute alusel üleminekusätte rakendamine. Ettevõtja peab kokkulepete sõlmimisel arvestama kõikvõimalike riskidega ja neid minimeerima. Seaduse vastuvõtmise ja muudatuse

jõustumise vahele jääv aeg on seletuskirja kohaselt piisav selleks, et ka pikaajalistes lepingutes oleks võimalik uute määradega arvestada.

Põhiseaduse § 3 kohaselt saavad täitmiseks kohustuslikud olla üksnes avaldatud seadused. Koalitsioonilepingu sõlmimine ei tähenda automaatset seadusemuudatust ning lisaks ei pruugi kõik ettevõtted olla kursis täpse koalitsioonileppega, et oleks võimalik üheselt öelda, et pärast valitsusliidu koalitsioonileppe sõlmimist on ettevõtjad teadlikud võimalikest maksumuudatustest. Koalitsioonilepe ei ole veel seaduse muudatus ning täitmiseks kohustuslikud saavad olla üksnes vastu võetud seadused. Seega on Kaubanduskoda seisukohal, et eelnõu seletuskirja põhjendus ei ole asjakohane, kuna see ei vasta põhiseaduses sätestatud nõuetele. Eelnõu § 1 p-s 4 sätestatud täiendus käibemaksuseadus § 46 lg 25 näol peab olema vastavuses põhiseadusega ning sättes märgitud kuupäev peab olema seaduseelnõu vastuvõtmise kuupäev, mitte 1. mai 2023.

Kaubanduskoja seisukoht:

Teeme ettepaneku asendada käibemaksuseadusesse lisatava § 46 lg-s 25 „2023. aasta 1. maid“ hilisema kuupäevaga. Uus kuupäev võiks olla seaduseelnõu vastuvõtmise kuupäev.

3. Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse ning alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse ning teiste seaduste muutmise seaduse muutmise seaduse eelnõu

3.1. Alkoholi aktsiisimäära tõstmise aeg

Eelnõu kohaselt tõuseb alkoholi aktsiisimäär järgneval kolmel aastal alates 2024-ndast 5% aastas. Eelnõu § 3 lg 1 kohaselt jõustuvad muudatused alkoholiaktsiiside kohta 2024. aasta 1. jaanuaril.

Alkoholiaktsiisi tõus on eelnõu kohaselt aasta alguses, mis on alkoholitootjate ja turustajate jaoks kõige töömahukam ajaperiood, kuna detsembrikuus toimub alkoholi suurem ettevarumine. Oleme seisukohal, et alkoholi aktsiisitõus aasta alguses võib viia olukorrani, kus tekib järsult vähenev tootmisvajadus esimeses kvartalis tulenevalt aastalõpus toimunud lõpumüükidega. Järsult vähenev tootmisvajadus paneb ettevõtted ja nende töötajad raskesse olukorda, kuna väheneb tootmisvajadus ja seega väheneb vajadus ka tööjõu järele. Kaubanduskoda on seisukohal, et selliseid tagajärgi on võimalik vältida, kui aktsiisitõus oleks ajastatud teisiti.

Kaubanduskoja seisukoht:

Teeme ettepaneku muuta eelnõud selliselt, et alkoholi aktsiisitõusud toimuksid 1. jaanuari asemel 1. märtsil.

3.2. Alkoholi aktsiisitõusu mõju piirikaubandusele

Eelnõu seletuskirja punkti 2 kohaselt on aktsiisitõusu eesmärk suurendada aktsiisitulu, vähendada aktsiisi reaalkaotust ja mõjutada alkoholi ja tubakatoodete kättesaadavust. Aktsiiside tõstmisel tuleb arvestada ning teha koostööd naaberriikidega, nii Soome kui Lätiga. Turistide tarbimine ja eriti soomlaste kaasaostud alkohol moodustavad umbes poole kange ja lahja alkoholi müügiimahtudest (v.a. vein ja õlu).

Piirikaubandus Soomega on olnud Eestile oluline tuluallikas. 5%-line aktsiisitõus järgneval kolmel aastal ei pruugi endaga kaasa tuua loodetud suurema lisatulu laekumist, kui see toob endaga kaasa soomlastele müüdava alkoholi vähenemise.

Meile jääb ka ebaselgeks, kas Rahandusministeerium on 5%-lise aktsiisimäära kehtestamisel arvestanud seda, et tõuseb ka käibemaks ning koosmõjus tingib see suurema hinnatõusu, mis omakorda soodustab ka piirikaubandust. Kuna Läti aktsiisimäärad on seletuskirja tabeli 14 kohaselt jätkuvalt madalamad kui Eesti omad, siis on tõenäoline, et arvestades hinnatõuse, leiavad inimesed võimalusi, et soetada kaupu soodsamalt ning seega on valmis ostma ka alkoholi Lätist, kus see on odavam. Käitumuslike mõjude hindamiseks tuleb ilmselgelt vaadelda maksusüsteemi muutuseid tervikuna – st, et alkoholiaktsiisi tõus ei pruugi üksinda tuua kaasa negatiivseid muutuseid, kuid koosmõjus teiste aspektidega võib mõju osutuda kordades suuremaks (juba täna käiakse näiteks ehitusmaterjale ja kütust ning toitu ostmas võimalusel Lätist ning käibemaksu või aktsiisitõus suurendaks selleks motivatsiooni veelgi).

Kaubanduskoja seisukoht:

Palume Rahandusministeeriumil põhjalikult üle vaadata alkoholi aktsiisitõusu mõju piirikaubandusele.

3.3. Alkoholi aktsiisimäärad

Kaubanduskoda on seisukohal, et arvestades kõrget inflatsiooni ja planeeritavat käibemaksumäära 2 protsendilist tõstmist, on mõistlik alkoholi aktsiise tõsta korraga 3% ning seda üle-aasta. Kuna viimastel aastatel on ettevõtete tegevust mõjutanud mitmed kriisid ja inflatsioon ning turg on pidanud kaasas käima kõigi muudatustega ja nendega kohanema, siis ei ole mõistlik iga-aastane 5%-line aktsiisitõus. Üle-aastane 3%-line aktsiisitõus võimaldaks kasvatada maksulaekumisi, kuid sealjuures ei omaks see suurt hoopistõugu piirikaubandusele.

Kaubanduskoja seisukoht:

Alkoholi aktsiisimäära tõus võiks toimuda üle-aasta 3%, et see ei omaks turule liiga järsku mõju ega vähendaks maksulaekumisi tulenevalt piirikaubanduse suurenemisest.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja kommentaare ja ettepanekuid arvesse võtta.

Nõustume seisukohaga, et riigi rahanduslik olukord vajab korrastamist ning tõenäoliselt nõuab tänane julgeolekuolukord lisavahendeid, mis omakorda võib tähendada teatud osas maksukoormuse tõusu, kuid oleme järjekindlalt seisukohal, et maksumuudatusi ei saa teha kiirustades ja kokkulepitud ning demokratlikule õigusriigile kohaseid protseduure, sh mõjude igakülgset hindamist, eirates. Samuti peame äärmiselt oluliseks, et enne uute maksude kehtestamist, või maksumäärade tõstmist, oleks rakendatud kõik asjakohased meetmed juba kehtestatud maksude kokku kogumise tagamiseks ning võetud kasutusele meetmed avaliku sektori kulude vähendamiseks, mis ei puuduta otseselt primaarsete avalike teenuste osutamist. Eelnevaga samavõrd oluline on saada ka aru, milliste meetmetega kavatakse valitsus maksubaasi laiendada ja majandust

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

elavdada, sest maksude tõstmine ja maksukoormuse suurendamine seda kindlasti ei taga.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Toomas Luman

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse esimees

Marko Udras, Kaspar Keerup, Ireen Tarto

marko@koda.ee, kaspar@koda.ee, ireen@koda.ee